

(*)Facultade de Bioloxía

(*)Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V02M066V09101	Orientación e Función Titorial	1st	3.5
V02M066V09102	Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario	1st	4.5
V02M066V09103	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos	1st	4.5
V02M066V09104	Sistema Educativo e Educación en Valores	1st	3.5
V02M066V09230	As Linguas Estranxeiras no Contexto Español e Internacional	1st	8
V02M066V09231	Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras	2nd	12
V02M066V09232	Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras	1st	6
V02M066V09301	Prácticas Externas	2nd	12
V02M066V09401	Traballo Fin de Máster	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Orientación e Función Titorial**

Subject	Orientación e Función Titorial			
Code	V02M066V09101			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	3.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Doval Ruiz, María Isabel			
Lecturers	Doval Ruiz, María Isabel			
E-mail	mdoval@uvigo.es			
Web				
General description	A materia "Orientación e Función Titorial", está integrada no módulo común do Máster Universitario para o Profesorado de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. O contido curricular desta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o estudante futuro docente- ó tratar de situar os procesos de orientación e titoría na labor educativa diaria, así como establecer planes e programas de acción titorial partindo dun plantexamento educativo inclusivo e altamente personalizado en colaboración cos equipos docentes, estudantes e familias.			

Competencias

Code	Typology
CG1 Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.	• saber
CG4 Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.	• saber • saber facer
CG6 Diseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	• saber • saber facer
CG7 Diseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.	• saber facer
CG9 Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos	• saber
CG11 Desenvolver as funcións de titoría e orientación dos estudantes de maneira colexiada.	• saber • saber facer
CG18 Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.	
CE1 Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.	• saber
CE2 Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.	• saber
CE3 Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.	• saber facer
CE4 Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.	• saber • saber facer
CE7 Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.	• saber • saber facer
CE8 Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	• saber facer

CE9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	• saber facer
CE10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	• saber facer
CE12	Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.	• saber facer
CE13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.	
CE19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.	
CE21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CE24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	• saber • saber facer
CE25	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.	• saber facer • Saber estar / ser
CE30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.	• saber facer
CE31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.	• saber facer
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	• saber facer
CT2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	• saber facer
CT3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	• saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
Coñecer, comprender e desenvolver os fundamentos teóricos (conceptuais, lexislativos) sobre os que se asenta a orientación e a función titorial, así como as súas relacións coa función docente.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE7 CE8 CE25 CT1 CT3
Analizar e valorar a importancia da orientación e da titoría como un factor de calidade no ensino en secundaria, sensibilizando ó profesorado da necesidade da súa participación activa.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE2 CE4 CE12 CE21 CE25 CT2

Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE2 CE4 CE7 CE12 CE21 CE25 CT2
Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.	CE1 CE4 CE9 CE10 CE12 CT1 CT3
Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria.	CE3 CE7 CE9 CE13 CE19 CE24 CE31 CT1 CT2
Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE3 CE4 CE9 CE10 CE12 CE30 CT1 CT3
Coñecer e aplicar algunhas técnicas e instrumentos de traballo a empregar na realización da labor titorial.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG11 CG18 CE4 CE7 CE21 CE30 CE31 CT1 CT3

Promover e manter a comunicación coa familia e o entorno. informando e asesorando nos diversos ámbitos da orientación e a acción tutorial.

CG1
CG4
CG6
CG7
CG9
CG11
CG18
CE7
CE8
CE9
CE10
CE12
CT1
CT3

Contidos

Topic	
1.- Bases conceptuais do ámbito disciplinar.	1.1Concepto e principios de orientación. A función tutorial: concepto e contidos.
2.- Bases lexislativas da orientación e función tutorial.	2.1Das leis orgánicas ao decreto 120/1998 e a orde que o desenvolve.
3.- Diagnóstico, prevención e intervención nas dificultades de aprendizaxe e da atención á diversidade.	Outras disposicións relacionadas coa orientación e a titoría: regulamentos de centros, currículo, avaliación psicopedagóxica e atención á diversidade
4.- Programas e estratexias de intervención para a atención á diversidade.	3.1Funcións do diagnóstico na educación secundaria: preventiva e correctiva. Diagnóstico e atención á diversidade. O diagnóstico nas dificultades de aprendizaxe
5.- Medidas de atención á diversidade e adaptacións curriculares.	4.1Programas de intervención na atención á diversidade e principais estratexias didácticas.
6.- Deseño e desenvolvemento do Plan de Acción Tutorial. Estratexias e técnicas de orientación na tutoría.	5.1Medidas ordinarias de atención á diversidade. Medidas extraordinarias de atención á diversidade
7.- A participación das familias en centros e a súa orientación.	6.1Concepto de plan de acción tutorial para a educación secundaria. Deseño, execución e avaliación dun PAT en educación secundaria. Actividade orientadora do profesor titor, estratexias e técnicas.
	7.1A relación familia e profesores tutores. As familias na toma de decisión nos centros de secundaria. A orientación ás familias dende a titoría e o departamento de orientación: o consello orientador

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentación	2	4	6
Foros de discusión	0	2	2
Lección maxistral	8	16	24
Tutoría en grupo	0	2	2
Actividades introductorias	1.5	0	1.5
Traballos de aula	4	8	12
Traballo	0	40	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricase/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe .
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como presentar a materia.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballos de aula	Realización de traballos e actividades derivadas dos contidos da materia.

Avaliación			
	Description	Qualification	Evaluated Competences
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE2 CE3 CE4 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12 CE21 CE24 CE25 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	10	CE25 CE31 CT3

Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.	30	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE2 CE3 CE4 CE7 CE8 CE9 CE10 CE21 CE24 CE25 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	50	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE2 CE3 CE4 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12 CE21 CE24 CE25 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3

Other comments on the Evaluation

Observacións:

- Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obrigatoria. Esta asistencia debe ser, alomenos, do 80 % estando admitido faltar ao 20 % da

presencialidade.

- Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou en Faitic e tamén é necesario cumprilos para ser cualificados na avaliación continua ou final.

- O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Cabe resaltar que esta proba estará composta dun traballo (30%) e un examen (70%), tendo que obter alomenos o 50% da puntuación en cada unha para realizar o cómputo. En caso de superar unha das probas da materia (traballo ou exame) conservarase a súa calificación dentro do mesmo curso académico, pero na Acta académica figurará como non superada e colocarse a media resultante da puntuación global obtida (atendendo previamente a súa espectiva ponderación).

Máis información sobre o proceso de avaliación así como sobre o tipo de exame, as orientacións para a realización do traballo, data de entrega, etc. será facilitada baixo demanda do alumnado que precise, ao non poder superar a materia por avaliación continua.

Na web do mestrado poden consultarse as datas do exame oficial: <http://mpe.uvigo.es/index.php?lang=es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario**

Subject	Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario			
Code	V02M066V09102			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Alfonso Gil, Sonia			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia			
E-mail	soalgi@uvigo.es			
Web				
General description	A presente materia ten un carácter básico e común para todas as especialidades do posgraio de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Sitúase no primeiro cuadrimestre do primeiro curso e facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos físicos e psicolóxicos (*cognición, linguaxe, personalidade, etc.) ao longo do período da adolescencia. Estes coñecementos son fundamentais na formación de docentes da etapa secundaria xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ao desenvolvemento dos adolescentes a través dunha adecuada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Competencias

Code		Typology
CG7	<p>Diseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber facer • Saber estar / ser
CG8	<p>Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CG9	<p>Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CG16	<p>Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CE1	<p>Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber
CE2	<p>Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber
CE3	<p>Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CE4	<p>Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CE5	<p>Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e no centro, abordar e resolver posibles problemas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser

CE9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CT3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
Coñecer e comprender os procesos de desenvolvemento adolescente e plantexar estratexias educativas e psicosociais para a súa promoción.	CG7 CG8 CG9 CG16 CE1 CE2 CE3 CT3
Comprender os procesos de interacción educativa na aula e os procesos cognitivos, metacognitivos e afectivo-motivacionais que subxacen á aprendizaxe e planificar e aplicar estratexias para a súa promoción.	CG8 CG9 CG16 CE2 CE5 CT3
Deseñar propostas de actuación educativa para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, acordadas coa organización do centro docente.	CG7 CG8 CG9 CG16 CE4 CE5 CE9 CT3

Contidos

Topic	
1. FUNDAMENTOS DO COMPORTAMENTO HUMANO, DESENVOLVEMENTO E EDUCACIÓN	Conceptos de desenvolvemento, factores, teorías.
2. PSICOLOXÍA EVOLUTIVA	2.1. Cambios corporais e desenvolvemento na adolescencia. 2.2. Desenvolvemento cognitivo na adolescencia. 2.3. Desenvolvemento afectivo-social na adolescencia.
3. PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	3.1. Enfoques conductuais da aprendizaxe na Educación Secundaria. 3.2. Enfoques cognitivos e socio culturais da aprendizaxe na Educación Secundaria. 3.3. Factores intrapersoais da Aprendizaxe: procesos e estratexias de aprendizaxe, motivación educativa, autoconcepto e procesos metacognitivos. 3.4. Factores Interpersoais da Aprendizaxe: a interacción alumno-alumno e a interactividade profesor alumnos.
4. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE E INTERVENCIÓN PSICOEDUCATIVA.	Descrición, avaliación e intervención.

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	8.5	0	8.5
Traballos de aula	12	82	94
Exame de preguntas obxectivas	2	8	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte dos docentes dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos de aula	Resolución de actividades, estudo de casos, elaboración de documentos sobre a temática da materia, tanto de maneira individual como grupal, baixo a dirección do docente.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballos de aula	Atenderanse as dúbidas ou iniciativas plantexadas polo alumnado durante a realización das actividades

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Traballos de aula	Actividades e prácticas a resolver en clase.	70	CG7 CG9 CG16 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE9 CT3
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas sobre os contidos do temario.	30	CG7 CG8 CG9 CG16 CE1 CE2 CE5

Other comments on the Evaluation

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos do 80% estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade.

Para superar a materia será preciso que os estudantes obteñan tanto na proba tipo test como nos traballos de aula, como mínimo un 50% da cualificación nese apartado. O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba dos contidos da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características da devandita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente. Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Coll, C. (Coord.), Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria, Graó, 2010, Barcelona
- Coll, C., Palacios, J. y Marchesi, A. (Comps, Desarrollo psicológico y educación, 2. Psicología de la Educación, Alianza, 2001, Madrid
- García-madruga, J. y Delval, J., Psicología del Desarrollo I, UNED, 2010, Madrid
- Martín, C. y Navarro, J.I. (Coords., Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato, Alianza, 2011, Madrid
- Palacios, J., Marchesi, A. y Coll, C. (Comps.), Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva, Alianza, 1999, Madrid
- Santrock, J.W, Psicología del desarrollo, McGraw-Hill, 2006, México
- Santrock, J.W, Psicología de la Educación., McGraw-Hill, 2006, México
- Shaffer, D.R y Kipp, K., Psicología del desarrollo infancia y adolescencia, CENGAGE LEARNING, 2007, México

Complementary Bibliography

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos**

Subject	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos			
Code	V02M066V09103			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Pino Juste, Margarita Rosa			
Lecturers	Pino Juste, Margarita Rosa			
E-mail	mpino@uvigo.es			
Web				
General description	El curriculum es el eje sobre el que se desarrolla la labor educativa, tanto en los aspectos conceptuales (concepciones, componentes, niveles, etc.) como en los procedimientos (procesos de diseño, puesta en práctica, evaluación, etc.). De ahí la importancia del dominio de los contenidos que vamos a trabajar en este modulo.			

Competencias

Code		Typology
CG1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.	• saber
CG2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.	• saber
CG3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	• saber facer
CG4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.	• saber facer
CG5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.	• saber facer
CG6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	• saber facer
CG7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.	• saber facer
CG10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.	• saber facer • Saber estar / ser
CG17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.	• Saber estar / ser
CE4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.	• saber • saber facer
CE9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	• saber facer • Saber estar / ser
CE13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.	• saber • saber facer
CE19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.	• saber facer

CE20 Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.	• saber facer
CE24 Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	• saber • saber facer
CE27 Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.	• saber facer
CE31 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.	• Saber estar / ser
CT1 Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	• saber facer
CT2 Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	• saber facer
CT3 Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
Utilizar diferentes metodoloxías en función do proceso de E-A, adecuando os aspectos, procesos e criterios metodolóxicos a cada situación de E/A	CG1 CG2 CG4 CG6 CG10 CG17 CE13 CE19 CE24 CE27 CE31 CT1 CT2 CT3
Establecer procesos de mellora do proceso de E/A: analizando a interacción profesor alumnos como base para o establecemento de novas estratexias de acción programadora durante a realización do proceso E/A.	CG2 CG7 CG10 CE9 CE13 CE19 CE24 CE31 CT1 CT2 CT3
Construír e seleccionar materiais didácticos adecuando estes ao saber facer do alumnado	CG1 CG2 CG7 CG10 CE9 CE13 CE19 CE20 CT1 CT2 CT3
Crear deseños curriculares segundo diferentes modelos, proxectando, en cada caso a toma de decisións dunha forma auto-reflexiva e crítica.	CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG10 CE4 CE9 CE13 CE24 CE27 CE31 CT1 CT2 CT3

Dominar as diferentes técnicas e tipos de avaliación e responsabilizarse cos procesos avaliativos.

CG2
CG3
CG4
CG6
CG7
CG10
CE4
CE9
CE13
CE31
CT1
CT2
CT3

Contidos	
Topic	
1. Bases conceptuais e lexislativas.	Curriculum e teorías curriculares Orientacións teóricas do curriculum Modelos de curriculum Bases lexislativas
2. Organización de centros Educativos	Organización do Alumnado Organización do profesorado e liderazgo Organos Colexiados do centro escolar Documentos Institucionais
3. Compoñentes didácticos	Competencias Obxectivos: Tipos e redacción Contidos: Selección e secuenciación Metodoloxía: principios e estratexias Actividades: organización da aula e secuenciación das actividades Recursos didácticos Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe

Planificación docente			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballos de aula	11	22	33
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	30	30
Prácticas autónomas a través de TIC	0	14	14
Lección maxistral	11	22	33
Traballo	0	2.5	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Traballos de aula	Durante as clases presenciais realizaranse exercicios concretos coa finalidade de que o alumnado adquira a consolidación de determinados procedimentos que máis tarde deberán formalizar de forma autónoma no proxecto. Cada alumno presentará ao final do curso as seguintes evidencias: 1.- Redacción dunha orde do día dunha reunión de departamento 2.- Redacción dun acta dunha reunión semanal de departamento 3.- Diseño dunha unidade didáctica facendo especial fincapé nos apartados de metodoloxía e avaliación 4.- Glosario de termos e mapa conceptual de documentos traballados (Máximo cinco follios) Os coñecementos conceptuais valoraranse cunha proba obxectiva.

Aprendizaxe baseado en proxectos Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proyectos ou Project Based Learning (PBL). Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuxo obxectivo é que o alumnado alcance o dominio dos contidos mediante a realización dun proxecto deseñado polo profesor.

Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte:

- * Planificación da investigación
- * Selección do tema
- * Recollida da información
- * Aplicación
- * Análise de datos
- * Informe
- * Seguimento e avaliación

O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica.

A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica.

Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros onde se realizará unha retroalimentación do proceso para correxir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto

Prácticas autónomas a través de TIC	Realizaranse prácticas autónomas a través de diferentes plataformas didácticas
Lección maxistral	Durante as sesións maxistrals realizaranse as explicacións teóricas do tema e aclararanse as dúbidas surtidas durante a elaboración do proxecto. O alumnado disporá dun texto base de guía e axuda.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballos de aula	Nas actividades de aula realizaranse tarefas prácticas sobre o deseño e organización dos elementos curriculares que o alumnado deberá presentar no seu proxecto personalizado, así como actividades de xestión e organización dun centro educativo.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Este proxecto terá como finalidade a programación dunha unidade didáctica integrada innovadora utilizando técnicas metodolóxicas activas e participativas.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated	Competences
Traballos de aula	Califícaranse as actividades realizadas na aula para realizar unha retroalimentación positiva e mediante un exame de tipo test comprobarase a consolidación das aprendizaxes.	30		CG1 CG2 CG7 CG17 CE13 CE24 CE27 CE31

Aprendizaxe baseado en proxectos	Cada alumno presentará a programación dunha unidade didáctica. Poderá elixir a temática e o curso de implementación.	70	CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG10 CE4 CE9 CE19 CE20 CE24 CT1 CT2 CT3
----------------------------------	--	----	--

Other comments on the Evaluation

A avaliación desta materia desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral das competencias, é dicir, das capacidades, a avaliación tentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto de: o campo dos coñecementos, o campo dos procedementos, o campo actitudinal e campo relacional. Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado sexa capaz de dominar estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se me for de maneira integral. A avaliación está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Por tanto, afecta a todo o proceso de ensino-aprendizaxe. A avaliación do proxecto terá dous aspectos: por unha banda a xustificación teórica dos distintos elementos curriculares traballados e por outro o seu deseño. Para avaliar o proxecto seguiranse as seguintes normas:

- 1.- Utilización dos coñecementos dispoñibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoiadas e fundamentadas. Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados.
- 2.- Expresar correctamente as ideas propias, argumentadas e demostrar capacidade de escoita e receptividade.
- 3.- Crítica razoada de posicións e feitos fundamentados con argumentos utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- 4.- Claridade expositiva, habilidades de comunicación, estrutura da presentación traballada na aula.
- 5.- Estrutura lóxica das ideas. 6.- Utilización e manexo das TIC.
- 7.- Adecuación e coherencia entre as actividades prácticas e os contidos teóricos.
- 8.- Calidade das achegas e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diferentes tarefas.
- 9.- Formulación dos obxectivos didácticos, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 10.- Selección do tema, secuenciación dos contidos o longo da unidade didáctica, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 11.- Selección das actividades, creatividade na súa elaboración, adecuación a idade e a temporalización..
- 12.- Deseño innovador de recursos.
- 13.- Selección das estratexias de avaliación: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, deseño de instrumentos, etc.

O seguimento dos grupos de traballo convértese nunha ocasión privilexiada para introducir, por parte da profesora, aspectos actitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación polo traballo de mestre, etc.). Do mesmo xeito, nalgúns fases do proxecto pídeselle ao alumnado que valoren o seu propio traballo (autoevaluación) ou o traballo dos demais compañeiros (coevaluación) para facer unha retroalimentación do proceso que permita resolver os erros na aprendizaxe o antes posible.

- Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obrigatoria. Esta asistencia debe ser, alomenos, do 80 % estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade.

- Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou en Faitic e tamén

é necesario cumprilos para ser cualificados na avaliación continua ou final.

- O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Cabe resaltar que esta proba estará composta dun traballo (70%) e un examen (30%), tendo que obter alomenos o 50% da puntuación en cada unha para realizar o cómputo. En caso de superar unha das probas da materia (traballo ou exame) conservarase a súa calificación dentro do mesmo curso académico, pero na Acta académica figurará como non superada e colocarse a media resultante da puntuación global obtida (atendendo previamente a súa espectiva ponderación).

Máis información sobre o proceso de avaliación así como sobre o tipo de exame, as orientacións para a realización do traballo, data de entrega, etc. será facilitada baixo demanda do alumnado que precise, ao non poder superar a materia por avaliación continua.

Na web do mestrado poden consultarse as datas do exame oficial: <http://mpe.uvigo.es/index.php?lang=es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

CANTÓN MAYO, I. y PINO JUSTE, M.R., Diseño y desarrollo del curriculum., Alianza editorial., 2011

CANTON MAYO, I. Y PINO JUSTE, M., Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento, Alianza, 2013

Complementary Bibliography

ANTÚNEZ, S. Y GAIRÍN, J., La organización escolar. Práctica y fundamentos., GRAO, 1996

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Orientación e Función Titorial/V02M066V02101

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V02102

Investigación e Innovación na Educación Secundaria/V02M066V02205

IDENTIFYING DATA**Sistema Educativo e Educación en Valores**

Subject	Sistema Educativo e Educación en Valores			
Code	V02M066V09104			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	3.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández González, María Reyes			
Lecturers	Fernández González, María Reyes			
E-mail	ofoe-to@uvigo.es			
Web				

General description Toda práctica educativa de intervención educativa funda as súas raíces no sistema de ideas, procedementos e valores que os seus fins lle asignan. A posición dun/ha profesional do campo educativo que quere educar sen ter unha teoría clara e definida da educación sería tan irracional como a de aquel que quere guiar alguén sen saber de onde parte, por onde vai e onde se dirixe. Ésta é a razón pola que antes de deseñar o desenvolvemento de calquera intervención pedagóxica, o profesorado debe ter clara unha Teoría da Educación que guíe a determinación do proceso educativo e a selección dos medios para logralo. Para iso, e en primeiro lugar, é necesario precisar que é a Teoría da Educación, que lonxe de referirse exclusivamente a cuestións teóricas acerca da educación e polo tanto afastadas das realidades educativas, incide polo contrario en todos os aspectos propios da práctica educativa. Polo tanto, a Teoría da Educación significa coñecer para facer, saber para logo aplicar mellor as innovacións educativas e, en definitiva, para mellorar a calidade da educación. A continuación é obrigado determinar qué entendemos por educación, xa que ao ser un termo de uso habitual na vida cotiá porque a todas as persoas afecta de algún modo, todo o mundo se atrevería a dar unha definición de educación. Ademais, existen moitos conceptos afíns á educación como formación, ensino, aprendizaxe, instrución, capacitación, que se empregan en moitas ocasións como termos similares e que deben diferenciarse para a súa correcta utilización. Así mesmo, a educación non se pode reducir á que é impartida na escola - Educación Formal-, xa que as persoas se educan máis alá de ela e os influxos que se reciben a partir de outros medios son tanto ou máis potentes que os que proceden da escola e incluso interfíren na súa acción. Polo tanto, faise necesario traballar os conceptos de -Educación Non Formal-, definida como o conxunto de procesos, medios e institucións deseñados en función de explícitos obxectivos de formación, que non están directamente dirixidos á provisión dos graos propios do sistema educativo regrado, e o de -Educación Informal- que se referiría a aqueles procesos educativos que se producen indiferenciados de outros procesos sociais, que non foron institucionalizados nin sistematizados, que se dan no curso ordinario da vida. Un dos factores que influíu na crecente importancia que se lle outorgou tanto á Educación Non Formal como á Educación Informal foi o cambio nos valores defendidos pola sociedade, da defensa da virilidade ou a guerra pasouse á defensa da paz ou a tolerancia, valores nos que ata agora non educaba a escola e que a partir da transversalidade como na LOXSE e da inclusión da Educación en Valores da LOE, si serían incluídos nos seus contidos. Tendo en conta que a saída profesional deste curso de posgrao é a de ser docente en Educación Secundaria é polo que un bloque de contido centrarase exclusivamente no sistema educativo, co fin de introducir ao alumnado no universo da educación, prestando especial atención aos elementos que integran o sistema e ás súas funcións en relación coa acción educativa. En consecuencia considéranse os axentes socioeducativos e as súas responsabilidades pero tamén se presta especial atención a algunhas institucións fundamentais como o Estado ou as Comunidades Autónomas en tanto responsables da normativa educativa, responsables da redacción e desenvolvemento da Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación. A análise da situación actual complementábase cunha breve perspectiva histórica, considerando os retos e desafíos de futuro (LOMCE □ Lei Orgánica de Mellora e Calidade da Educación).

Competencias

Code		Typology
CG7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CG13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CE6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.	
CE10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CE11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
O alumnado é quen de analizar os aspectos substantivos do sistema educativo español nos ámbitos estatal e autonómico. O alumnado estuda e coñece a súa estrutura nunha perspectiva histórica e actual.	CG13 CE6
O alumnado comprende os aspectos fundamentais da Lei Orgánica 2/2006 e da LOMCE, en relación cos niveis educativos vinculados ao Mestrado de Secundaria.	CG13 CE6 CT1
O alumnado coñece e valora o rol dos axentes socioeducativos nos procesos educativos formais propios das ensinanzas de secundaria, bacharelato, formación profesional e ensinanzas de idiomas.	CG7 CE10 CE11
O alumnado sabe como deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe con especial atención á equidade, a educación emocional e en valores, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e ou respecto dos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sostible.	CG7 CG13 CE10 CT1

Contidos

Topic	
1. O Universo educativo: concepto de educación. Os escenarios educativos. Educación formal, non formal e informal.	1.1. Concepto de educación. Trazos xerais e diferenciais. 1.2. Clarificación terminolóxica. 1.3. Dimensións e piares da educación. 1.4. Os escenarios educativos: educación formal, non formal e informal. 1.5. Da escola tradicional ás escolas renovadas.
2. O sistema educativo. Os axentes socioeducativos (educadores, alumnado, familia) e a súa evolución.	2.1. O sistema educativo español. Análise histórica. LOGSE, LOCE, LOE, LOMCE. 2.2. A estrutura do sistema educativo despois da LOMCE. Ensinanza obrigatoria e posobrigatoria. Educación Secundaria e Bacharelato. Formación Profesional. Ensinanzas de Idiomas. 2.3. Institucións e axentes no sistema educativo. O rol do Estado e o das Comunidades Autónomas. Os centros educativos. Profesorado e alumnado. As familias. Asociacións escolares.
3. A educación en valores.	3.1. Marco conceptual da educación en valores e actitudes. Cara unha convivencia pacífica. 3.2. Metodoloxía e estratexias didácticas ante valores e actitudes. 3.3. Avaliación de valores e actitudes. 3.4. Actitudes do profesorado ante valores controvertidos. 3.5. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos e a Declaración dos Dereitos da Infancia: contexto de actuación para a educación de valores e actitudes.

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	14	7	21

Traballos de aula	14	12.5	26.5
Resolución de problemas de forma autónoma	0	40	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	O profesorado explica os aspectos básicos dos núcleos temáticos da materia.
Traballos de aula	O alumnado realiza traballos nos que aplica os coñecementos desenvolvidos na sesión maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo propio seguindo as indicacións do profesorado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Titorías
Traballos de aula	Titorías
Resolución de problemas de forma autónoma	Titorías

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Lección maxistral	O profesorado explica os aspectos básicos dos núcleos temáticos da materia	20	CE6 CE10 CE11
Traballos de aula	O alumnado aplica o coñecemento teórico a casos prácticos.	30	CG7 CG13 CE6 CE10 CE11
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo de elaboración propia seguindo as indicacións do profesorado.	50	CG7 CG13 CE6 CE10 CE11 CT1

Other comments on the Evaluation

A calificación final da materia resultará da integración das distintas notas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha calificación positiva. O/a alumno/a que non realice todas as actividades de avaliación obterá unha calificación final de SUSPENSO. De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas novamente na convocatoria de xullo. Os e as estudantes non asistentes deberán contactar ao inicio do módulo co profesorado para coñecer o sistema alternativo de avaliación. As datas oficiais dos exames poden consultarse na web do mestrado.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Camps, V., El gobierno de las emociones, 1ª, Herder, 2011, Barcelona

Colom, A.J. (coord.), Teorías e institucións contemporáneas de la educación, 1ª, Ariel, 1998, Barcelona

Delors, J., La educación encierra un tesoro, 1ª, Santillana / UNESCO, 1996, Madrid

Esteve, J.M., Educar, un compromiso con la memoria. Un libro para educar en libertad, 1ª, Octaedro, 2010, Barcelona

Haydon, G., Enseñar valores. Un nuevo enfoque, 1ª, Morata, 2013, Madrid

Mestre Chust, V., La necesidad de la educación en Derechos Humanos, 1ª, UOC, 2007, Barcelona

Pozo Andrés, Mª del M. (ed.), Teorías e institucións contemporáneas de la educación, 1ª, Biblioteca Nueva, 2009, Madrid

Puig Rovira, J.Mª, Gijón Casares, M., Martín García, X. y Rubio Serrano, L., Aprendizaje servicio: educar para la ciudadanía, 1ª, Octaedro, 2007, Barcelona

Sarramona, J., Fundamentos de educación, 1ª, CEAC, 1989, Barcelona

Soler, Mª.P. (coord.), De la educación emocional a la educación en valores, 1ª, MEC, 2008, Madrid

Complementary Bibliography

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**As Linguas Estranxeiras no Contexto Español e Internacional**

Subject	As Linguas Estranxeiras no Contexto Español e Internacional			
Code	V02M066V09230			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	8	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Varela Bravo, Eduardo José Constenla Bergueiro, Amadeo Gonzalo			
Lecturers	Constenla Bergueiro, Amadeo Gonzalo Varela Bravo, Eduardo José			
E-mail	gonzalo@uvigo.es evarela@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	Esta materia pretende proporcionar unha visión panorámica e comprensiva da docencia de linguas estranxeiras en España e en Galicia en termos de lexislación e das estruturas educativas actuais no contexto dos obxectivos fixados polo Marco común europeo de referencia para as linguas. A información proporcionada no curso será tratada dun xeito práctico por medio de debates e de estudos comparativos entre a situación no contexto nacional e as políticas educativas e aportacións máis significativas dos países do noso entorno europeo de xeito prioritario, pero tamén doutras zonas relevantes do mundo global.			

Competencias

Code		Typology
CG1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.	• saber
CG3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	• saber • saber facer
CG4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.	• saber • saber facer
CG5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.	• saber • saber facer
CG6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	• saber • saber facer
CG10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.	• saber • saber facer
CG13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino	• saber
CG17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.	• saber facer • Saber estar / ser
CE3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.	• saber • saber facer
CE6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.	• saber • saber facer
CE7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.	• saber • saber facer

CE8 Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	<ul style="list-style-type: none"> • saber facer • Saber estar / ser
CE10 Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	<ul style="list-style-type: none"> • saber facer
CE12 Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • Saber estar / ser
CE14 Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.	<ul style="list-style-type: none"> • saber
CT1 Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CT3 Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	<ul style="list-style-type: none"> • saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	CG1 CG3 CG4 CG5 CE3 CE7 CT1 CT3
Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.	CG4 CG10 CG17 CE8 CE10 CE12 CT3
Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.	CG1 CG13 CE6 CE14 CT1
Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.	CG4 CG6 CG13 CG17 CE7 CE10 CE14 CT1 CT3
Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	CG5 CG10 CG17 CE3 CE8 CE12 CT3
Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	CG5 CG10 CG17 CE7 CE10 CE12 CE14 CT3

Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.

CG5
CG10
CE3
CE8
CE10
CE12
CE14
CT3

Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.

CG1
CG13
CG17
CE6
CE7
CE14
CT1
CT3

Contidos

Topic

1.- O ensino de linguas no presente modelo educativo, estatal e autonómico.	Visión panorámica do ensino de linguas no Estado español e en Galicia desde as perspectivas da educación obrigatoria, post-obrigatoria ou de réxime especial.
2. O Marco común europeo de referencia para as linguas. Obxectivos, métodos e prioridades da política lingüística europea.	Estudo e discusión dos documentos fundamentais sobre o ensino de linguas estranxeiras no contexto europeo.
3.- O ensino-aprendizaxe e certificación de linguas estranxeiras polas institucións internacionais.	Información relevante sobre institucións internacionais dedicadas ao ensino e certificación das linguas estranxeiras membros de ALTE, CERCLES, EALTA, e outras.
4.- Os niveis de referencia de aprendizaxe de linguas e o desenvolvemento de competencias.	Descrición e estudo en detalle das competencias específicas, transversais e complementarias a desenvolver nos distintos niveis de aprendizaxe.
5.- O deseño curricular base.	O currículo, e os seus elementos, das linguas estranxeiras na ESO, Bacharelato, FP e Escolas Oficiais de Idiomas.
6.- As programacións didácticas vixentes.	Panorámica das programacións actuais nos distintos tipos de ensino e a súa discusión desde a perspectiva dos obxectivos fixados nos contextos nacional e internacional.
7.- Seccións bilingües e plurilingües. Metodoloxía CLIL/AICLE. Os proxectos lingüísticos de centro (PLC)	Información de novas orientacións e métodos que comezan a ser empregados desde a perspectiva curricular.
8.- As linguas estranxeiras como fenómeno global. Experiencias educativas internacionais	Visión panorámica dos sistemas educativos internacionais máis relevantes.

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo previo	4	6	10
Lección maxistral	20	50	70
Traballos de aula	20	30	50
Presentación	20	50	70

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo previo	Presentación do curso: Discusión dos obxectivos, métodos, materiais e sistemas de avaliación.
Lección maxistral	Clases teóricas nas que se imparten os contidos do temario.
Traballos de aula	Actividades prácticas de autoavaliación de coñecementos na parte final de cada sesión.
Presentación	Actividades de aplicación e ampliación de contidos realizadas polo estudiantado na aula.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O profesorado do curso estará a disposición do alumnado de forma presencial nas titorías oficiais. Tamén haberá servizo de consulta en liña.
Traballos de aula	O profesorado do curso estará a disposición do alumnado de forma presencial nas titorías oficiais do curso e nas titorías especializadas que sexan necesarias para a redacción dos traballos e presentacións. Tamén haberá servizo de consulta en liña.

Presentación O profesorado do curso estará a disposición do alumnado de forma presencial nas titorías oficiais do curso e nas titorías especializadas que sexan necesarias para a redacción dos traballos e presentacións. Tamén haberá servizo de consulta en liña.

Avaliación			
	Description	Qualification	Evaluated Competences
Traballos de aula	Unha recapitulación e comentario do impartido en cada sesión do curso publicado por cada alumno/a no seu blogue de traballo.	50	CG1 CG3 CG5 CG10 CE7 CE10 CE14
Presentación	Unha presentación sobre un aspecto relacionado co temario da materia durante as sesións presenciais do curso.	50	CG1 CG4 CG6 CG10 CG13 CG17 CE3 CE6 CE8 CE10 CE12 CT1 CT3

Other comments on the Evaluation

O alumnado será avaliado durante o curso (**avaliación continua**) por medio de: 1) Os comentarios publicados nos blogues de traballo de xeito regular durante o curso, 2) Unha presentación sobre un aspecto relacionado cos contidos do programa previamente acordado co profesorado da materia. Cada parte supón un 50% da cualificación final.

O alumnado que supere o 20% de inasistencia ás sesións docentes perderá o seu dereito á avaliación continúa descrita no parágrafo anterior e poderá realizar un exame final comprensivo nas datas que para os efectos sexan fixadas pola secretaría do mestrado.

As entradas dos blogues terán que ser redactadas e publicadas conforme ao calendario que se fixe ao comezo do curso. Cada comentario entregado tarde contará como 0 a efectos do 50% da cualificación final que corresponde a "Traballos de aula". As normas de redacción e tratamento de temas deses comentarios tamén serán fixadas ao comezo das sesións presenciais. No tocante as presentacións, estas terán lugar tamén durante as sesións presenciais do curso segundo nas datas fixadas polo profesorado da materia.

Haberá un exame final comprensivo de **avaliación única** para o alumnado que non poida asistir ás sesións de xeito regular por razóns documentalmente xustificadas. A data deste exame será fixada pola Secretaría do Mestrado e constará dunha parte teórica de demostración de coñecementos dos puntos do temario da materia e de unha parte práctica de aplicación dos contidos do curso a supostos reais da docencia de linguas estranxeiras en secundaria. Cada parte suporá un 50% da cualificación final e é preciso superar ambas para aprobar o curso.

O plaxio nun traballo ou presentación será cualificado cun 0.

É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma Faitic e estar ao tanto das datas de entrega de traballos, de presentacións e de avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Baidak, Nathalie, et al, Key data on teaching languages at school in Europe. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, European Commission., EU Bookshop, 2012,

Cantón, I. y Pino, M. (coord., Diseño y desarrollo del currículum., Alianza Editorial, 2011, Madrid

Comisión Europea, Marco común de referencias para las lenguas: aprendizaje, enseñanza, evaluación, Centro Virtual Cervantes,, 2002, http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/cvc_mer.pdf

Díaz, Carmen Guillén, et al., *Porta Linguarum*, 2, 69-92

Ibáñez, J, E. Sanz y N. Goicoechea (Eds)., *La Interculturalidad y el Aprendizaje de las Lenguas en el Espacio Europeo.*, Servicio Publicaciones de la Universidad de Burgos, 2006, Burgos

Jones, Neil, and Nick Saville, 2009, *Annual Review of Applied Linguistics* 29 (2009): 51-63.

Marsh, David, and María Jesús Frigols Martín, 2012, *The Encyclopedia of Applied Linguistics*,

Veiz, J.M., *□Multilingual education in Europe: policy developments.□*, *□Porta Linguarum*, 12, 7-24.

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Prácticas Externas/V02M066V09301

Traballo Fin de Máster/V02M066V09401

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras/V02M066V09231

Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras/V02M066V09232

Subjects that it is recommended to have taken before

Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V09102

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/V02M066V09103

Orientación e Función Titorial/V02M066V09101

Sistema Educativo e Educación en Valores/V02M066V09104

IDENTIFYING DATA**Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras**

Subject	Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras			
Code	V02M066V09231			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	12	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Salceda Rodríguez, Hermes Constenla Bergueiro, Amadeo Gonzalo			
Lecturers	Constenla Bergueiro, Amadeo Gonzalo Costa da Silva , María Manuela Fontenla Blanco, Ana María Salceda Rodríguez, Hermes Valencia González, María Luz			
E-mail	gonzalo@uvigo.es hermes.salceda@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code		Typology
CG3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	• saber facer
CG4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.	• saber facer
CG5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.	• saber facer • Saber estar / ser
CE2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.	• saber
CE6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.	• saber
CE7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CE8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	• saber facer • Saber estar / ser
CE9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	• saber • saber facer • Saber estar / ser

CE10 Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CE11 Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.	<ul style="list-style-type: none"> • saber
CE13 Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CE14 Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CT1 Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	<ul style="list-style-type: none"> • saber facer
CT2 Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> • saber facer
CT3 Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	<ul style="list-style-type: none"> • saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
Ofrecer ao futuro profesorado de ESO, Bacharelato, FP e Ensino de Idiomas a formación pedagóxica e didáctica esixida pola lexislación actual.	CG3 CG4 CG5 CE6 CE13 CT1
Coñecer os contidos curriculares	CG3 CG4 CG5 CE9
Elaborar e programar unidades didácticas.	CG3 CG4 CG5 CE7 CE9 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3
Buscar e deseñar actividades que fomente a competencia comunicativa traballando as catro destrezas (falar, escoitar, ler, escribir) utilizando diferentes materiais e recursos (oral, impreso, audiovisuais, dixitais, multimedia...).	CG3 CG4 CG5 CE2 CE8 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3
Adquirir estratexias para traballar atendendo á diversidade.	CG3 CG4 CG5 CE2 CE8 CE9 CE10 CE11 CE13 CT1 CT2 CT3

Dominar habilidades para que o proceso ensino aprendizaxe se desenvolva sempre no marco da educación en valores, a estimulación e esforzo do alumnado, dotándoo das ferramentas necesarias para aprender a aprender e favorecer a autonomía persoal.	CG3 CG4 CG5 CE8 CE9 CE10 CE11 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3
--	--

Contidos

Topic	
Situacións e variábeis de ensino das linguas estranxeiras	-Contextos de adquisición e uso -Repertorio lingüístico -A lingua estranxeira en idades precoces
As competencias chave. A competencia comunicativa: análise dos seus compoñentes. Da gramática ao uso da lingua	-As competencias chave na aula de LE -A autonomía da aprendizaxe e aprender a aprender -Actividades de lingua: tipoloxía, incorporación das actividades de léxico e os contidos gramaticais e funcionais.
Programación de unidades didácticas	-Secuenciación e temporalización. -Obxectivos didácticos. -Contidos de aprendizaxe. -Recursos materiais -Avaliación
A avaliación na aula de linguas estranxeiras	-Avaliación inicial, formativa e final -Uso de descriptores (rubrics)
Estratexias de comunicación. A comunicación oral e escrita e o seu tratamento na aula.	-Actividades de expresión, interacción e mediación oral. -Actividades de expresión, interacción e mediación escrita.
Procedementos para o fomento das habilidades comunicativas na aprendizaxe de linguas estranxeiras	-Práctica de aula e uso de rubrics para avaliar a comprensión oral e escrita
Técnicas de escrita e redacción	
Fomento da lectura e uso da literatura na didáctica do ensino/aprendizaxe das linguas estranxeiras	
Diferencias entre lingua culta e coloquial	-Que norma ensinar? -Norma e variacións lingüísticas
Materiais para a didáctica das linguas estranxeiras	-Materiais e recursos didácticos -Selección de actividades para traballar as distintas destrezas. -O uso dos libros de texto. -Uso das TIC e móbiles.
Os sistemas audiovisuais na didáctica das linguas estranxeiras. Redes sociais e gamificación na aprendizaxe de linguas.	-Perspectiva histórica -Análise de prácticas
Apoio, diversidade e multiculturalidade na didáctica das linguas estranxeiras.	-A titoría. A LE nas actividades de titoría -Lifeskills /competences pour la vie
Contextos de aplicación da didáctica das LE.	-Medidas de atención á diversidade: os grupos PMAR -Avaliación da atención á diversidade -Traballar coa cultura da LE: o papel dos/as auxiliares de conversa. -Programas AICLE/CLIL

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	60	120	180
Traballos de aula	30	0	30
Debate	10	10	20
Estudo de casos	20	20	40
Traballo	0	30	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Lección maxistral	Presentación dos puntos esenciais dos contidos da materia.
Traballos de aula	Resolución na aula de actividades relacionadas cos contidos da materia e encamiñadas a acadar os obxectivos fixados para a mesma.
Debate	Construción dunha visión crítica sobre os contidos da materia mediante o intercambio de opinións na aula.
Estudo de casos	Análise de prácticas metodolóxicas de especial interese.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Estudo de casos	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Traballos de aula	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Debate	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Tests	Description
Traballo	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated	Competences
Traballo Cada alumno deberá realizar ao longo do curso unha serie de traballos e actividades propostos por cada un dos docentes da materia. Os criterios de avaliación, así como o formato, modalidade e prazos de presentación serán establecidos en cada grupo por cada profesor responsábel no inicio do curso. A avaliación será, por tanto, continua, progresiva e sumativa. Tanto na 1ª como na 2ª convocatoria, cada profesor emitirá unha nota individual sobre 10. Esta será ponderada en función do número de horas do docente e sumada á dos demais para obter a cualificación final do alumno.	100		CG3
			CG4
			CG5
			CE2
			CE6
			CE7
			CE8
			CE9
			CE10
			CE11
			CE13
			CE14
			CT1
CT2			
CT3			

Other comments on the Evaluation

A asistencia ás sesións docentes é obrigatoria para todo o alumnado, que só poderá ausentarse nun máximo do 20% das mesmas por razóns documentalmente xustificadas. O alumnado que asista regularmente ás clases será avaliado durante o curso por medio dunha serie de traballos e actividades propostos por cada un dos/as docentes da materia. Os criterios de avaliación, así como o formato, modalidade e prazos de presentación serán establecidos en cada grupo por cada profesor/-a responsábel no inicio do curso. A avaliación será, por tanto, continua, progresiva e sumativa. Cada profesor/-a emitirá unha nota individual sobre 10. Esta será ponderada en función do número de horas do/a docente e sumada á dos/as demais para obter a cualificación final do alumno/a

O alumnado que supere o 20% de inasistencia ás sesións docentes perderá o seu dereito á avaliación continua descrita no parágrafo anterior e poderá realizar un exame final comprensivo nas datas que para os efectos sexan fixadas pola secretaría do mestrado.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

CANTÓN, I. & PINO, M. (coord.), Diseño y desarrollo del currículum, Alianza Editorial, 2011, Madrid

PALACIOS, I., "Aprendiendo a aprender en el aula de lenguas extranjeras. Las estrategias de aprendizaje y su tratamiento en el aula". En Cassany, Daniel, El Portfolio Europeo de Lenguas., pp. 155-184., Ministerio de Educación, 2006, Madrid

PALACIOS, I. (dir.) ET ALII, Diccionario de enseñanza y aprendizaje de lenguas, En clave-ELE, 2007, Madrid

Complementary Bibliography

ADAM, J-M., Textes: types et prototypes, Arman Colin, 2011, Paris

BENTLEY, K., The TKT (Teaching Knowledge Test) course: CLIL Module (Content and Language Integrated Learning), Cambridge University Press, 2010, Cambridge

CONTI, G & SMITH, S., The Language Teacher Toolkit, Amazon, 2016, Reino Unido

DALE L. & TANNER, R., CLIL activities: a resource for subject and language teachers, Cambridge University Press, 2012, Cambridge

DOLZ, J. & SCHNEUWLY, B., Pour un enseignement de l'oral - Initiation aux genres formels à l'école, ESF, 1998, Paris

DUFAYS, J.-L., GEMENNE, L. & LEDUR D., Pour une lecture littéraire. Histoire, théories, pistes pour la classe, 2ª edición, De Boeck-Duculot, 2005, Bruxelles

GODARD, A. (dir.), La littérature dans l'enseignement du français langue étrangère, Didier, 2014, Paris

HARMER, J., The Practice of English Language Teaching, 5ª edición, Pearson, 2014, Harlow

HOUSE, S (coord.), Didáctica del Inglés: Classroom Practice, Graó, 2011, Barcelona

HUVER, E., SPRINGER, C., L'évaluation en langues, Didier, 2011, Paris

LAURENS V., "Modéliser des séquences en FLE et FLM: analyse comparée de l'unité didactique et de la séquence didactique" en Le français aujourd'hui, n° 176, 2012, p. 59-75., 2012,

LEBRUN, M., LACELLE, N; BOUÏN, J.-F., Introduction de La littératie médiatique multimodale. De nouvelles approches en lecture-écriture à l'école et hors de l'école, PUO, 2012, Québec

MCCARTHY, M. O'KEEFE, A. & WALSH, S., Vocabulary Matrix: Understanding, Learning, Teaching., Heinle Cengage Learning, 2009, Estados Unidos

MEHISTO, P., MARSH, D., & FIGOLS, M.J., Uncovering CLIL, Macmillan, 2008, Oxford

MOIRAND, S., Enseigner à communiquer en langue étrangère, Hachette, 1990, Paris

Oulipo, (Hermes Salceda ed.), Atlas de literatura potencial 1: Ideas potentes, Pepitas de calabaza, 2016, Logroño

RINVOLUCRI, M., Humanising your Coursebook (Activities to bring your classroom to life), Delta Publishing, 2002, Londres

RIVÉ, R. & VIDAL, N., Project Work step by step (Handbooks for the English classroom), Macmillan Education, 1993, Australia

SAN ISIDRO, F.X. (coord.), Materiais Plurilingües 3.0: Formación, creación e difusión, Xunta de Galicia, 2011, Santiago de Compostela

SCRIVENER, J, Learning Teaching, Macmillan, 2011, Oxford

TAYLOR, J., The Minimax Teacher, Delta Publishing, 2001, Londres

THORNBURY, S., An A-Z of ELT. A Dictionary of Terms and Concepts, Macmillan, 2014, Oxford

TOMALIN, . & STEMPLESKI, S., Cultural Awareness, Oxford University Press, 2003, Oxford

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras**

Subject	Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras			
Code	V02M066V09232			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Martínez Insua, Ana Elina			
Lecturers	Martínez Insua, Ana Elina Pérez Guerra, Javier			
E-mail	minsua@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	Esta materia ten como obxectivo principal estudar e investigar sobre posibles modos de innovación e mellora na práctica docente de linguas estranxeiras, estando a metodoloxía centrada no alumnado. Prestarase unha atención especial ás tecnoloxías da información e a comunicación como fontes de innovación e investigación nas linguas estranxeiras. As premisas básicas da práctica docente neste eido serán a observación, avaliación e adaptación de actividades na aula de linguas estranxeiras, a aprendizaxe autónoma e as diferentes modalidades para avaliala.			

Competencias

Code		Typology
CG3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CG8	Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CE7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CE8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CE9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CE10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CE13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser

CE14	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer
CT2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser
CT3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	<ul style="list-style-type: none"> • saber • saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
Coñecemento das ferramentas relativas ás novas tecnoloxías que permitan estratexias de innovación docente no ensino de linguas estranxeiras	CG3 CG8 CE7 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3
Coñecemento de estratexias de dinamización individual e grupal no eido do ensino das linguas estranxeiras	CG3 CG8 CE7 CE8 CE9 CE10 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3
Posta en práctica dos coñecementos adquiridos mediante o desenvolvemento dunha práctica innovadora relativa ao ensino das linguas estranxeiras	CG3 CG8 CE7 CE13 CT1 CT2 CT3
Coñecementos de proxectos autonómicos, estatais e internacionais de innovación docente no eido das linguas estranxeiras	CG3 CE7 CE14 CT1 CT2

Contidos

Topic

- Introducción á noción de innovación educativa e ás estratexias de innovación no eido do ensino de linguas estranxeiras

- Programas, aplicacións e plataformas informáticas aplicables a contextos de innovación educativa (software de tarefas baseadas en problemas, blogs e web 2.0, plataformas de teleaprendizaxe en contextos de blended learning, MOOCs, flipped classroom, etc.)

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	9	18	27
Traballos de aula	14	0	14

Presentación	6	0	6
--------------	---	---	---

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Presentación da materia por parte do profesorado.
Lección maxistral	Exposición dos contidos máis teóricos da materia por parte do profesorado.
Traballos de aula	Desenvolvemento de tarefas relativas á innovación docente por parte do alumnado, encaminadas a contribuir na solución dun reto plantexado no comezo do seminario.
Presentación	Presentación dun proxecto de innovación docente por parte do alumnado no que se dea solución a o reto anteriormente plantexado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballos de aula	Titorías presenciais individualizadas: Horario de atención do profesorado na Facultade de Filoloxía e Tradución: - Ana Elina Martínez Insua: despacho B31 - Javier Pérez Guerra: despacho B43 Titorías virtuais: - correo electrónico (véxase portada da guía docente) - plataforma de teleaprendizaxe Tema en http://faitic.uvigo.es
Presentación	Titorías presenciais individualizadas: Horario de atención do profesorado na Facultade de Filoloxía e Tradución: - Ana Elina Martínez Insua: despacho B31 - Javier Pérez Guerra: despacho B43 Titorías virtuais: - correo electrónico (véxase portada da guía docente) - plataforma de teleaprendizaxe Tema en http://faitic.uvigo.es

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated	Competences
Lección maxistral	Asistencia e participación nas sesións lectivas ordinarias.	20	CG3 CG8 CE7 CE8 CE9 CE10 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3
Traballos de aula	Entrega e resolución en prazo dos traballos e actividades requiridas ao longo das sesións lectivas ordinarias.	50	CG3 CG8 CE7 CE8 CE9 CE10 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3

Presentación	Elaboración e presentación final dun proxecto de innovación docente nos termos plantexados ao comezo da materia.	30	CG3 CG8 CE7 CE8 CE9 CE10 CE13 CE14 CT1 CT2 CT3
--------------	--	----	--

Other comments on the Evaluation

O alumnado que non desexe acollerse á avaliación continua, poderá presentarse a unha proba final sobre os contidos teóricos e prácticos da materia na data fixada pola coordinación do máster.

A avaliación da segunda convocatoria (xuño-xullo) farase exclusivamente mediante unha proba final sobre os contidos teóricos e prácticos da materia na data fixada pola coordinación do máster.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Entregarase bibliografía específica nas sesións docentes presenciais,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Prácticas Externas**

Subject	Prácticas Externas		
Code	V02M066V09301		
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras		
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year
	12	Mandatory	1
			Quadmester
			2c
Teaching language	Castelán Galego		
Department	Ecología e biología animal		
Coordinator	Garrido González, Josefa		
Lecturers	Garrido González, Josefa		
E-mail	jgarrido@uvigo.es		
Web	http://http://mpe.uvigo.es/index.php?option=com_content&view=article&id=24&mid=140&lang=es		
General description	As prácticas externas están orientadas a completar e reforzar as competencias asociadas ao título. Realizaranse nunha contorna laboral e profesional real relacionado con algún dos ámbitos da Educación.		

Competencias

Code		Typology
CG3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	• saber • saber facer
CG5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.	• saber • saber facer
CG6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	• saber facer
CG10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.	• saber facer
CG12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación	• saber facer
CG16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.	• Saber estar / ser
CE28	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliación das materias correspondentes á especialización.	• saber facer
CE29	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.	• saber • Saber estar / ser
CE30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.	• saber
CE31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.	• saber facer • Saber estar / ser
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	• saber facer
CT2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	• saber • Saber estar / ser
CT3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	• saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences
Coñecemento da contorna próxima, local e rexional, e da súa Historia	
O alumnado será quen de planificar e avaliar materias correspondentes á especialización.	CG3 CG5 CG6 CG10 CG12 CG16 CE28 CE29 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3

Contidos
Topic
Deseño de materias da especialidade
Elaboración de materiais e actividades
Aplicación de técnicas e estratexias de aprendizaxe en distintas etapas e cursos.
Análise da práctica educativa

Planificación docente			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas externas	150	0	150
Informe de prácticas externas	0	150	150

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Prácticas externas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria. A titorización será levada a cabo por un docente do centro e un docente da universidade.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas externas	O alumnado terá dous titores ou titoras que o apoiarán nesta materia. Un titor/a no centro de prácticas e un titor/a na universidade que será o seu titor/a de PAT

Avaliación			
	Description	Qualification	Evaluated Competences
Prácticas externas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria. RESULTADOS DE APRENDIZAXE -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora	50	CG3 CG5 CG6 CG10 CG12 CG16 CE28 CE29 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3

Informe de prácticas externas	Elaboración dunha memoria de prácticas na que se explique o paso polo centro de prácticas.	50	CG3
			CG5
	RESULTADOS DE APRENDIZAXE		CG6
	-O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización.		CG10
	-O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe.		CG12
			CG16
	-O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora		CE28
			CE30
			CE31
			CT1
		CT2	
		CT3	

Other comments on the Evaluation

O alumnado debe superar as dúas pares das prácticas para superar a materia.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Feliz, T. y Ricoy, M.C., La formación inicial de los profesores de secundaria., Sanz y Torres., 2008, Madrid

González, M. T., Escudero, J. M., Nieto, J. M. y Portela, A., Innovaciones en el gobierno y la gestión de los centros escolares., Síntesis, 2011, Madrid

Marco, B., Competencias Básicas: Hacia un nuevo paradigma educativo, Narcea, 2008, Madrid

Perrenoud, Ph, Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar, Grao, 2007, Barcelona

Perrenoud, Ph, Diez nuevas competencias para enseñar, Graó, 2004, Barcelon

Sierra, B. y Pérez Ferra, M, La comprensión de la relación de la teoría-práctica: una clave epistemológica de la didáctica. Revista de Educación, 2007,

Latorre, A., La investigación-acción. Conocery cambiar la práctica educativa, Grao, 2007, Barcelona

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Traballo Fin de Máster/V02M066V06401

Subjects that it is recommended to have taken before

Aprendizaxe e Ensinanza dos Módulos das Familias Profesionais do Sector Servizos/V02M066V06226

Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V06102

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/V02M066V06103

Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional/V02M066V06227

A Formación Profesional/V02M066V06225

Orientación e Función Titorial/V02M066V06101

Sistema Educativo e Educación en Valores/V02M066V06104

IDENTIFYING DATA**Traballo Fin de Máster**

Subject	Traballo Fin de Máster			
Code	V02M066V09401			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Ecoloxía e bioloxía animal			
Coordinator	Garrido González, Josefa			
Lecturers	Garrido González, Josefa			
E-mail	jgarrido@uvigo.es			
Web	http://mpe.uvigo.es			
General description	Materia orientada á realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenvolvemento orixinal nalgunha das liñas do módulo específico do máster, e estará relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario.			

Competencias

Code		Typology
CG6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	• saber facer
CG12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación	• saber • saber facer • Saber estar / ser
CG17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.	• Saber estar / ser
CE24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	• saber • saber facer
CE26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.	• saber
CE27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.	• saber facer
CE29	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.	• saber
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	• saber • saber facer
CT2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	• saber • saber facer • Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe.	CG12 CG17 CE24 CE26 CE27 CE29 CT1 CT2

O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora

CG6
CG12
CE26
CE27
CT1
CT2

Contidos

Topic

Elaboración de un traballo de investigación no ámbito da educación secundaria

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentación	1	0	1
Traballo tutelado	10	139	149

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Presentación	Realizarase por cada alumno ou alumna diante dun tribunal composto por 3 profesores do itinerario/especialidade correspondente ou do módulo común. A súa exposición será apoiada cos medios informáticos, audiovisuais, multimedia/et. oportunos, cunha duración entre 10 y 15 minutos e posteriormente o tribunal formulará ao alumno as cuestións que considere oportunas.
Traballo tutelado	Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalgunha das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario. Encamiñárase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obrigatoria ou postobrigatoria. O traballo de fin de mestrado poderá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated Competences
-------------	---------------	-----------------------

Traballo tutelado	<p>Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalgunha das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario.</p> <p>Encamiñárase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obrigatoria ou postobrigatoria.</p> <p>O traballo de fin de mestrado poderá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade.</p>	30	CG6 CG12 CG17 CE24 CE26 CE27 CE29 CT1 CT2
Presentación	<p>Será realizada por cada alumno ou alumna diante dun tribunal composto por 3 profesores do itinerario/especialidade correspondente ou do módulo común. A súa exposición será apoiada cos medios informáticos, audiovisuais, multimedia/et. oportunos, cunha duración entre 10 y 15 minutos e posteriormente o tribunal formulará ao alumno as cuestións que considere oportunas.</p>	70	CE24 CE26 CE29 CT1 CT2
	<p>RESULTADOS DE APRENDIZAXE:</p> <ul style="list-style-type: none"> -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora 		

Other comments on the Evaluation

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Informe da titora ou titor da Universidade : Calidade do documento escrito: 30% da cualificación final.

Comisión para vulgar o Traballo Fin de Mestrado : Presentación e defensa do TFM: 70% restante***

- Calidade do documento escrito
- Pertinencia do contido exposto.
- Calidade da presentación oral.
- Capacidade para a súa defensa.
- Grao de resolución manifestado.
- Adecuación dos recursos e medios empregados na presentación, incluído o uso das TIC.

**** Será necesario obter unha puntuación mínima de 3,5 puntos sobre 7 puntos neste apartado para obter unha avaliación positiva global.**

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

APA, Manual de Publicaciones de la American Psychological Association, 3ª, Manual Moderno., 2010, Méjico

Feliz, T., Ricoy, M. C. et al., The software for the content analysis: wrong, technical and artistic uses. Beyond Text: Video and other Medium Use in Qualitative Research (pp. 103-120), 2012,
Hernández, R., Fernández, C. & Baptista, P., Metodología de la investigación, McGraw-Hill., 2006, México
Flick, U., Introducción a la investigación cualitativa, Morata., 2004, Madrid
Mcmillanm, J. y Shumacher, S., Investigación educativa una introducción conceptual., Pearson., 2005, Madrid
Ricoy, M.C., Consideraciones sobre la construcción de los instrumentos de recogida de información en la investigación educativa., Guadalbullón, 2009,

Recomendaciones

Subjects that it is recommended to have taken before

Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/P02M066V06102
Diagnóstico e Evolución da Competencia Curricular/P02M066V06106
Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/P02M066V06103
Formación Académica e Profesional/P02M066V06254
A Atención á Diversidade e a súa Intervención/P02M066V06252
A Convivencia nos Centros de Secundaria e o Traballo dende Departamento de Orientación/P02M066V06253
A Innovación e a Investigaición Educativa como Factores para a Mellora e o Asesoramento Escolar/P02M066V06107
Orientación Base Legal, Composición, Planes e Programas/P02M066V06105
Orientación e Función Titorial/P02M066V06101
Prácticas Externas/P02M066V06301
Sistema Educativo e Educación en Valores/P02M066V06104
